

de Club

THE FINAL

CLUB BRUGGE

TO THE FINAL

TEAM

CLUB BRUGGE

NO SWEAT/NO GLORY

CLUB BRUGGE

NO SWEAT/NO GLORY

DEN BRUG

HOUTE THOSE

CLUB BRUGGE

NO SWEAT/NO GLORY

CLUB BRUGGE

CLUB BRUGGE

CLUB BRUGGE

L20

TO THE FINAL

CLUB BRUGGE

de Club

125 VERHALEN OVER HET CLUBGEVOEL
DOOR SVEN VANTOMME

LANNOO

De Club II		'Jin, twji, drieje! 51	
VOORWOORD VOORZITTER & ALGEMEEN DIRECTEUR		TROND SOLLIED	
Memento Club I4		Het veteranenbankje 53	
VOORWOORD AUTEUR		EMILE VERVARCKE	
Een vergeelde groepsfoto 16		In flandrienstijl 55	
DE BEGINJAREN		JACQUES DE NOLF	
Vak 322 20		Verhalen uit de kappersstoel 56	
BUREN IN HET STADION		LUC & ALAIN DENOYEL	
De supportersles van Sonny 23		De gewijde grond 59	
UITSCHAKELING IN LYON, 2001		DE PLATSE	
Requiem voor de Eeuwige Rechtsachter 25		SN3 61	
FONS BASTIJNS		SUPPORTERSFORA	
Een abonnement van 250 frank 26		Vaya con Dios 63	
ROBERT MOEYAERT		LOUIS DUPAL & JUAN CARLOS GARRIDO	
Retouche van een wondergoal 29		Minuut 23 64	
ROBERT ŠPEHAR		FRANÇOIS STERCHELE	
Voor Lorenzo 31		Brief aan Birger Jensen 68	
MATHEW RYAN			
De parels van Vermant 32		Brugge aan zee 73	
SVEN VERMANT		HECTOR GOETINCK	
Jongensdroom 35		De Oude Leeuw van Brugge 74	
PASCAL PLOVIE		CHARLES CAMBIER	
'Ik was d'erby! 36		'Afspreken aan het standbeeld van Dyserynck' 77	
ENKELE DERBY'S		ALBERT DYSERYNCK	
Brief aan Raoul Lambert 39		De retro van Marmenout 79	
		GILBERT MARMENOUT	
In het spoor van de Front Wanderers 43		Brugge, die Scone 80	
		PAUL COURANT	
De beschermengelen van De Klokke 44		Kattenkwaad in het strafschoopgebied 83	
MARCEL VAN VYVE & 'MEENTJE'		BOŠKO BALABAN	
Ode aan een gentleman 47		Allemoale thope! 85	
KURT AXELSSON		DE CLUB BRUGGE FOUNDATION	
De perfecte ambassadeurs 49			
GASTGEZINNEN			

- Even leek alles mogelijk** 86
ANDRÉS MENDOZA, DANY VERLINDEN & AC MILAN
- Het Club van Wallonië** 89
DE RELATIE MET STANDARD
- Brief aan Georges Leekens** 90
- Heerser over De Klokke** 95
NORBERTO HÖFLING
- Een ruïne in Ronse** 97
PARC LAGACHE & PROMOTIE IN 1959
- Thuiskomen bij Club** 98
JOS VOLDERS
- De ploegmaat van Panenka** 101
ANTON ONDRUŠ
- De verzwolgen topspits** 103
JEAN-PIERRE PAPIN
- Stille Jan** 104
EDGARAS JANKAUSKAS
- ‘Victor! Victor! Victor!’** 107
VICTOR VÁZQUEZ
- Het hart van Brugge bleef stilstaan** 109
NICO RIJNDERS
- Het gezicht van mijn Club** 110
HUGO BROOS
- Brief aan Jan Ceulemans** 112
- Het zilveren triumviraat** 117
DE VEEN, VAN BOXTAELE & PATERNOSTER
- ‘Jin, twji, drieje!’ (bis)** 121
DE EERSTE EUROPESE AVONDEN
- Blind date met een rechtsback** 123
MAURICE DERUDDER
- De sierlijke generaal** 125
PIERRE CARTEUS
- Een hattrick met zure nasmaak** 127
LORENZO STAELENS
- Tien dagen zonder voetbal** 129
DE CHAMPIONS LEAGUE VOORRONDE
TEGEN STEAUA, 1996
- Het heilige vuur** 131
HENK HOUWAART
- Op hotel met Carlos** 132
CARLOS BACCA
- ‘Bluyn goan’** 135
HERMAN BRUGHMANS
- Samen bouwen aan een Clubmuseum** 137
LUC DESMIT
- Brief aan Marc Degryse** 138
- Een landstitel die ademt op
de overlevering** 143
DE EERSTE TITEL, 1920
- Gewoon Armand** 145
ARMAND DE GROOTE
- De back-up-back** 147
NORBERT DENAEGHEL
- De jungle van Ziguinchor** 149
FCB NAAR SENEGAL, 1985
- De buiging van Brommerke** 153
VITAL BORKELMANS
- Een meester Filip voor iedereen** 155
DE RELATIE MET ANDERLECHT
- De hoed van Antoine** 157
ANTOINE VANHOVE
- Eigen kweek** 158
JEUGDSPELERS
- Meer dan een eeuw blauw en zwart** 161
CAMIEL DE GRANDE

- Brief aan Philippe Vande Walle** 162
- Louis van de Smedenstraat** 167
LOUIS VERSYP
- De D-Day van Roger** 169
DAVIES CUP, 1977
- ‘Gazze gevn’** 173
ERWIN VANDENDAELE
- De kopie van Robbie** 176
ROB RENSENBRINK
- ‘Gewoon lekker voetballen, joh!’** 180
RUUD VORMER
- De triptiek van René** 183
RENÉ VANDEREYCKEN
- Babysit van een elftal** 187
MARTINE CALLEEuw & PATRICK TRENSON,
FCB-KAFFEE
- Verlengingen op dinsdag** 189
SUPPORTERSCLUBS, -CAFÉS & -AVONDEN
- Burgemeester met de B van Breydel** 191
MICHEL VAN MAELE
- Vrijetrapspecialist** 192
NASTJA ČEH
- Brief aan Franky Van der Elst** 195
- Een Masyn-doelpunt** 199
LUCIEN MASYN
- De erfenis van een verloren
voetbalbeker** 201
WEMBLEY, 1978
- De Beatle van Brugge** 205
GINO MAES
- ‘Hoort De Klokke luiden’** 206
DE SPIONKOP
- Het mirakel van Maribor** 209
CHRISTOPH DAUM
- Blikslagerijen De Clerck en
(klein)zonen** 210
DRIE GENERATIES DE CLERCK
- Theatraal gekronkel** 213
HALVE FINALE EC II
TEGEN WERDER BREMEN, 1992
- Twee Noren op het ijs** 215
LANGE EN SÆTERNES &
CLUB BRUGGE-AJAX, 2003
- ‘Winnen is een must’** 217
CLUB IN DE JAREN 80
- Brief aan Dany Verlinden** 221
- De barmhartige Berten** 225
ALBERT CARELS
- De kinderen van de Johnny Thiostraat** 229
JOHNY THIO
- De stem van blauw-zwart** 231
LUC VAN DEN MEERSSCHAUT
& MARCEL VANKEIRSBILCK
- De matroesjka van Lev** 233
GILBERT BAILLIU
- ‘DE GOAL VAN REFAELOV!’** 235
BEKERFINALE, 2015
- Brugge, die stille** 237
CLUB BRUGGE – NAPOLI, 2015
- De zomer van 1996** 239
MARIO STANIĆ
- Geen stewards, geen wedstrijd** 241
MICHEL ADAM
- Brief aan Gert Verheyen** 242
- Met de Gouden Schoen naar
De Klokke** 247
FERNAND BOONE
- Mission Manchester** 248
MANCHESTER UNITED – CLUB BRUGGE, 2015

- De Emil Zátopek van Club Brugge** 252
JULIEN COOLS
- Het elixir van André** 257
ANDRÉ PICCU
- De schaduw van Happel** 258
ERNST HAPPEL
- Mijn sjaal en ik** 262
DE VERLOREN TITELMATCH TEGEN AA GENT, 2015
- Meesters van het moderne
pointillisme** 264
TIFO'S BLUE ARMY
- Club Brugge à l'ancienne** 269
WALTER CARETTE
- Ceci n'est pas un miracle** 271
TOMISLAV BUTINA EN DORTMUND, 2003
- Brief aan Timmy Simons** 272
- De erfenis van Fernando** 277
FERNAND GOYVAERTS
- Het tactisch plan van Berre** 279
ROBERT DEURWAERDER
- Bibi V** 281
DE BIBI-DYNASTIE
- In het belang van de ploeg** 282
PHILIPPE CLEMENT
- De blauwe geschelpte** 285
DE ORDE VAN DE HOED VAN ANTOINE
- De blik van de arrivé** 287
HANS VANAKEN
- Blauw en Zwart forever** 289
WILLY LUSTENHOUWER & CLUBLIEDJES
- Big in Japan** 293
KIRIN CUP, 1981
- Brief aan José Izquierdo** 295
- Een achterzaal met geschiedenis** 299
CLUBLOKALEN & -CAFÉS
- De strafschoep van rugnummer 8** 301
ALEX QUERTER
- Disney in Brugge** 303
DE BRUGSE BEREN
- De Brugse roots van Amokachi** 305
DANIEL AMOKACHI
- De kleine twaalfde man** 307
DERRY CASTELEYN
- De blunder van Biwersi** 309
EDDY VAN MIDDEL
- De biechtvader van het materiaalhok** 311
ROGER TIERENTEYN
- 'Allez Michel, chante avec nous!'** 313
MICHEL PREUD'HOMME
- Kameleon met helende handen** 317
EDDY WARRINNIER
- De laatste gids** 319
MICHEL D'HOGHE
- 'Long May You Run'** 322
LANDSTITEL 2016

KAMPIOEN!
thanks fans
2016

1820 • 1973 • 1976 • 1977 • 1978 • 1980 • 1988 • 1991 • 1992 • 1995 • 1998 • 2015 • 2016

KAMPIOEN! 2016

BRUGGES

de Club

VOORWOORD VOORZITTER & ALGEMEEN DIRECTEUR

Club Brugge is vandaag 125 lentes jong. Of oud, het is maar hoe je het bekijkt. In ieder geval, in de feiten zijn we hiermee de oudste voetbalclub in de Belgische Eerste Klasse, en na RFC Antwerp de oudste voetbalclub van België. Een jubileum waar we bijzonder trots op zijn. Het is uiteraard niet het getal dat telt, maar de rijke geschiedenis die erachter schuilgaat. Een geschiedenis waar wij als voorzitter en algemeen directeur met veel dankbaarheid op terugkijken. We zijn maar wie we zijn dankzij onze voorgangers en hun verdiensten, en dat zijn er uiteraard heel wat.

Vaak zegt men dat het succes van een club maar zo relatief is als het resultaat van de laatste wedstrijd, maar bij Club Brugge is dat toch net iets anders. En dat maakt ons uniek. Een zeer trouwe supporter vatte het in de voorbereidingen van de festiviteiten rond 125 jaar mooi samen: ‘Club Brugge, dat is een levenswijze.’ Dit is de nagel op de kop. Die *way of life* zit vervat in onze ontstaansgeschiedenis, spiegelt zich af in onze successen en nederlagen en in de manier waarop we vandaag in de wereld staan. Een noeste West-Vlaamse werkersmentaliteit, met de voeten op de grond, doorgaan tot het bittere eind en dat met een gezonde dosis fierheid: het zijn allemaal waarden die in ons DNA gebeiteld zijn. Waarden die we moeten koesteren en eren.

Een respectvol en stijlvol boek leek ons op zijn plaats om die 125ste verjaardag met iedereen te vieren. Het is geen opsomming geworden van de successen en verdiensten uit onze geschiedenis. Dat zou mooi geweest zijn, maar zou tegelijkertijd zo on-Clubs zijn. Nee, het is een verzameling geworden van verhalen vanuit de onderbuik. Want dat is wat Club Club maakt: een Club

van en door een grote familie van mensen. Breed gedragen over een fantastisch publiek van De Panne tot Virton. Het is alleen maar dankzij die niet-aflatende steun van al onze fans dat we er nog steeds staan.

‘De Club’ werd geschreven vanuit het standpunt van de auteur en supporter, Sven Vantomme, en is gebaseerd op waargebeurde verhalen waarbij de Clubmens centraal staat. 125 verhalen met 125 treffende beelden, want vaak zeggen beelden veel meer dan woorden. En uiteraard zijn er nog vele verhalen die we niet in dit boek hebben verzameld, onze geschiedenis is daarvoor gewoon té rijk. Kiezen is altijd een beetje verliezen.

De 125 verhalen maken ons ook nederig en doen ons beseffen dat wij maar een van de vele figuranten zijn in een verhaal dat vandaag uiteraard niet ten einde is. Het is een mijlpaal in een prachtig volksverhaal dat hopelijk nog heel lang op hoog niveau mag worden geschreven. Het is onze verantwoordelijkheid om de geschiedenis op een gepaste manier te eren, en deze nalatenschap in een nog betere conditie door te geven aan onze kinderen en kleinkinderen, zodat zij over tientallen jaren met dezelfde eer kunnen terugkijken naar datgene wat we vandaag allemaal samen schrijven. En die toekomst is veelbelovend!

No Sweat, No Glory
#Bluvngoan

Met veel respect en bijzonder veel dank,
Bart Verhaeghe, voorzitter
Vincent Mannaert, algemeen directeur

Memento Club

VOORWOORD AUTEUR

In de zomer van 1985 sleurden mijn moeder en vader de keukentafel op het terras. Dat was voor de uk die ik toen was een buitengewone belevens. Naast een bloedband die ons eeuwige verbondenheid schenkt, deel ik met mijn moeder nog iets: een datum. Ik ben geboren op haar geboortedag, 31 jaar later. Dat maakt van 24 juli zowel haar als mijn verjaardag. Op de dag dat de ronde keukentafel werd buitengezet, werd ik drie. Ik herinner me hoe de zomerzon scheen. Toen ik vele jaren later in Gent studeerde, vertelde een docent psychologie me dat een eerste herinnering doorgaans niet echt is, het is een foto. We denken ons iets te herinneren, maar in feite interpreteren we een foto. We creëren zo een eerste bewuste ervaring. Dat zou kunnen kloppen. Van het keukentafereel bestaat een foto, inclusief verjaardagstaart met drie kaarsen. Ik heb die vermoedelijk in mijn kinderjaren gezien en daarmee een eerste herinnering geboetseerd.

Van mijn eerste voetbalherinnering bestaat geen foto. Het was een thuiswedstrijd van Club Brugge tegen Rapid Wien. Ik kijk samen met mijn vader op televisie naar de wedstrijd. Mijn kinderkopje kneedt een mistig beeld. Spelers puffen via warme ademstoten minivolkjes in de koude herfstlucht. Ik heb het later opgezocht: Club speelde tijdens de tweede helft van de jaren tachtig twee thuiswedstrijden tegen Rapid Wien. De eerste keer op 1 oktober 1986 (3-3). Club was twee weken eerder in Wenen met 4-3 gaan verliezen. Een tweede maal gebeurde dat drie jaar later, op 18 oktober 1989. Ook toen werd Club uitgeschakeld, ditmaal na 1-2-thuisverlies. Ik hoorde hoe de commentaarstem de naam Jan Ceulemans uitsprak. Ceulemans stond buitenspel. 'Wat is dat dom', dacht ik. Ik dacht toen nog dat 'buitenspel' echt letterlijk 'buiten spel' was, dat iemand even buiten de lijnen van het speelveld was gaan lopen. Het had geen belang. Ik was op dat moment al ingepalmd door die donkerblauwe shirts met lichtblauwe mouwen. Op de borst stond een omcirkelde witte A van shirtsponsor Assubel. Het was de aanleiding voor een staat van permanente hypnose. Een eerste herinnering mag

volgens mijn oud-docent psychologie dan wel een goocheltruc van ons geheugen zijn, ze symboliseert wel iets. Zo staat het tafereel met de keukentafel voor de gelukkige kindertijd die ik heb gehad. En voetbal zou na die kille avond in de jaren tachtig nooit meer hetzelfde zijn.

Ik heb de voorbije maanden in de 125-jarige geschiedenis van Club Brugge gezocht naar kleine en grote verhalen die hetzelfde gevoel oproepen als het buitenspel van Caje op die woensdagavond tegen Rapid Wien. Verhalen die gaan over verbondenheid tussen spelers, over clubliefde van medewerkers, over de band met supporters en hoe een voetbalclub als een rode draad door hun leven loopt. Ik heb gespeurd naar nieuwe elementen in bekende verhalen, ik heb vergeten schatten opgegraven en eigen herinneringen afgestoft. Ik heb kerkhoven en stadionruïnes bezocht. Ik heb Clubiconen de hand geschud en vergeten helden in de ogen gekeken.

Dit boek is niet het werk van één man. Ik heb hulp gekregen van mede-supporters, oud-spelers en Clubmedewerkers. Dat is wat onze club, de Club van Brugge, zo bijzonder maakt. Ik heb als een ontdekkingsreiziger aan meer dan zestig voordeuren aangebeld zonder goed te weten wie of wat ik er zou vinden. Ik heb me telkens laten verrassen en kan met volle overtuiging zeggen: de Clubfamilie is geen hol begrip. Club Brugge is uniek. Uniek in zijn openheid, in zijn relatie met de fans, in zijn toegankelijkheid van oud-spelers, medewerkers en bestuursleden. Ik werd geraakt door het verhaal van Michel D'Hooghe over Sébastien uit Verviers. Na elke thuiswedstrijd stond Sébastien hem op te wachten aan zijn wagen, meestal meer dan een uur na het laatste fluitsignaal. Dan babbelden ze even over de wedstrijd die voorbij was. De vader van Sébastien is een supporter van Standard, zijn broer van Anderlecht. Telkens keerde Sébastien vol trots terug naar het verre Verviers en vertelde de volgende ochtend bij het ontbijt dat hij weer eens met de voorzitter van Club Brugge had gesproken. Zijn broer en vader kunnen het enkel dromen. Michel D'Hooghe en Sébastien spreken elkaar nog altijd.

125 jaar is een periode die meer dan een mensenleven overspant. Dus is dit in 125 delen een verhaal van wissels van de wacht, van verschillende generaties spelers, medewerkers en supporters. Elk in hun tijdsgeest. Zo gaat het steeds weer sinds die ene samenkomst op 13 november 1891. 'De Club' is dan ook een vertelling met een open einde.

*Blauw en zwart forever!
Sven Vantomme*

Een vergeelde groepsfoto

DE BEGINJAREN

Op de eerste foto's zijn ze niet veel jonger dan ik. Ze dragen outfits in lichtblauw en donkerblauw en hebben een ontembare goesting om te voetballen. Op hun bonkige lichamen staan karakterkoppen. Velen, waaronder de vier broers Lescrauwaet, hebben stevige armspieren gekweekt bij de roeivereniging Sport Nautique de Bruges. Op andere beelden staan ze strak in het pak. Wanneer ik in hun ogen probeer te kijken, voelt het alsof ik kijk naar een vergeelde familiefoto waarop mijn overgrootouders staan afgebeeld en ik gelijkende gezichtskenmerken probeer te ontwaren. Die wat vollere lippen, de vorm van de neus of diezelfde gestolde blik door de lens gevangen. Iets van herkenbaarheid.

Hun namen zijn Jean Schaefferbeke, William Greenhill, Ernest Neyrinck, Gaston Decraecke, het broederkwartet Auguste, Charles, Edouard en Jules Lescrauwaet, de broederparen Gustave en Philippe Delescluze en Jules en Emile Van Haerdenbergh, Camille Claeys, Camille Kerckhofs, Pierre Boereboom, Albert Walin, Emile Van Mullem en Achille Grand Dalton. Zij richten op 13 november 1891 de Brugsche Football Club op. Ze zijn oud-leerlingen van het Franciscus Xaveriusinstituut, het Koninklijk Atheneum van Brugge en het Jozefietencollege van Melle. Een dag later vindt een wedstrijd plaats tussen het Xaveriusinstituut en het English College, dus houden ze in allerijl een officiële stichtingsvergadering. Een jaar eerder, op 2 november 1890, heeft een deel van hen in café Ville de Cologne op de Statieplaats (nu 't Zand) al een mislukte poging ondernomen. De duobaan speler-bestuurder is niet evident. Pas op 13 november 1892 wordt een

officieel bestuur gevormd. Ernest Neyrinck wordt hun eerste voorzitter, *Mens sana in corpore sano* de officiële clubspreuk.

Na een nieuwe twist verlaten op 1 november 1894 zestien leden, voornamelijk Franstalige aristocraten, de Vlaamsgezinde Brugsche Football Club. In café La Civière d'Or op de Markt stichten zij Football Club Brugeois. De meesten zijn lid van de roeivereniging, dus nemen ze de lichtblauwe en donkerblauwe clubkleuren over. FCB wordt lid van de voorloper van de Belgische Voetbalbond en krijgt het stamnummer drie. FC Brugeois is een van zeven deelnemende clubs aan de eerste officiële competitie in 1895. Het eindigt zesde met elf punten. Wegens te hoge verplaatsingskosten neemt het niet deel aan het volgende seizoen – pas in het seizoen 1899–1900 zal FCB weer competitief voetbal spelen. De club huurt een terrein in Sint-Andries dat eigendom is van de Fox Terriër Club. Het veld staat in de volksmond bekend als het Rattenplein. Het is groot, met hout omheind en er staan een kleine chalet en minitribune. Het blijft tot Pasen 1912 de thuishaven van FCB. Vandaag staat de Sint-Baafskerk er.

Waar duizend kilometer verderop AC Milan en Internazionale elkaar niet konden terugvinden, gebeurt dat wel in Brugge. Op 23 oktober 1897 smelten BFC en FCB samen. Het is een verstandshuwelijk. De Brugsche Football Club telt veel leden, maar heeft geen thuis. FC Brugeois ziet het ledenaantal slinken, maar heeft met het Rattenplein wel een vaste stek. Beide clubs zitten financieel in vieze papieren. Officieel wordt FCB opgeslorpt door de Brugsche

Football Club, maar wegens het huurcontract met de Fox Terriër Club wordt een doorstart gemaakt als FC Brugeois. Een brede volkse aanhang (BFC) en een uitgebreid netwerk (FCB) zijn de hoekstenen van de nieuwe club.

Op wedstrijddagen wiegen buslijnen 5 en 15 supporters van het treinstation naar het Jan Breydelstadion. De bussen rijden voorbij de Sint-Baafskerk. Dan kijk

ik altijd even opzij. Ik doe het op identieke wijze als wanneer ik het huis van een bekende, vriend of familie passeer en kijk of de auto er staat. Alsof daar, in die wat logge kerk met rankere toren, een ver familielid woont.

BRONNEN

- Eddy Brouckaert, Johan Koekelbergh en Guido Geldof (1991). *100 jaar Club Brugge KV*. Zellik: Roularta Books.
- Bob Deps (1973). *Club Brugge kampioen!* Antwerpen: Banana Press.
- Torten Goetinck (1942). *Voetbalanecdotes*. Gent: Snoeck-Ducaju en zoon.
- Johan Koekelbergh (1992). *Club Brugge KV in Europa. De 100 Europese wedstrijden van blauw-zwart*. Zellik: Roularta Books.
- André Piccu (1992). *Het Clubsupportersleven van vroeger tot nu*. Ongepubliceerd werk.
- Eddy Soetaert (1986). *De Club van Brugge*. Gent: Het Volk.
- Dries Vanysacker (2010). *Van FC Brugeois tot Club Brugge KV (1891–2010). De maatschappelijke inbedding van een Brugse, Vlaamse, Belgische en Europese voetbalploeg*. Brugge: Van de Wiele.
- Raf Willems (2009). *Europese topclubs*. Amsterdam: De Arbeiderspers.
- Archief *Brugsch Handelsblad*
- Archief Club Brugge
- Archief In Flanders Fields Museum, Ieper
- Archief Vrije Brugse Radio Omroep
- Stadsarchief Brugge

COLOFON

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

Tekst: Sven Vantomme

Ontwerp en beeldbewerking: Cedric Verhelst

Als u opmerkingen of vragen heeft, dan kunt u contact nemen met onze redactie: redactielifestyle@lannoo.com

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2016

D/2016/45/534 – NUR 480–491

ISBN 978 94 014 3758 5

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.